

Univerza v Ljubljani
Ekonomski fakulteta
Kardeljeva ploščad 17
1000 Ljubljana

izr. prof. dr. Alenka Vrbinc

**Recenzija učbeniškega kompleta za angleščino kot prvi tuji jezik v
1. in 2. letniku gimnazijskega izobraževanja, kot prvi tuji jezik v 3. in
4. letniku srednje tehniškega in strokovnega izobraževanja in kot
drugi tuji jezik v 3. in 4. letniku gimnazijskega izobraževanja**

HEADWAY INTERMEDIATE

5. izdaja

Učbenik: Liz Soars, John Soars, Paul Hancock. 2019. *Headway Intermediate*. 5. izdaja. Oxford: Oxford University Press.

Priročnik za učitelje: Liz Soars, John Soars, Katherine Griggs. 2019. *Headway Intermediate*. 5. izdaja. Oxford: Oxford University Press.

Delovni zvezek: Liz Soars, John Soars, Paul Hancock. 2019. *Headway Intermediate*. 5. izdaja. Oxford: Oxford University Press.

Ljubljana, marec 2019

SPLOŠNI PODATKI O UČBENIŠKEM KOMPLETU IN CILJNI UPORABNIKI

Učbeniški komplet *Headway Intermediate*, 5. izdaja, ki je predmet te recenzije, je namenjen poučevanju angleščine kot prvi tuji jezik v 1. in 2. letniku gimnazijskega izobraževanja, kot prvi tuji jezik v 3. in 4. letniku srednje tehniškega in strokovnega izobraževanja in kot drugi tuji jezik v 3. in 4. letniku gimnazijskega izobraževanja. Nivo učbeniškega kompleta je ocenjen z vmesno stopnjo B1 (neodvisni uporabnik, sporazumevalni prag) in B2 (neodvisni uporabnik, višja raven) po Skupnem evropskem referenčnem okviru za jezike.

OPIS UČBENIŠKEGA KOMPLETA

Učbeniški komplet *Headway Intermediate*, 5. izdaja, vključuje teme in naloge, ki ustrezajo nivoju znanja in starosti dijakov, ki jim je učbeniški komplet namenjen in ki jih najdemo tudi v podobnih učbenikih za poučevanje angleščine na tej stopnji. Enote so strukturirane pregledno in so razdeljene na razdelke, ki imajo jasno določene in dosegljive cilje, poudarek pa je na komunikativnih in interaktivnih dejavnostih, učenju in utrjevanju besedišča in slovnice in izboljševanju bralnega in slušnega razumevanja ter govornega sporazumevanja in pisnega sporočanja.

Učbeniški komplet je sestavljen iz:

- učbenika (*Student's Book*), ki mu je priložena kartica s kodo za dostop do nalog na spletu (*Online Practice*),
- *Online Practice*, ki je namenjen samostojnemu učenju,
- delovnega zvezka (*Workbook*),
- priročnika za učitelje (*Teacher's Guide*) ki mu je priložena kartica s kodo za dostop do *Teacher's Resource Centre*,
- *Teacher's Resource Centre*, kjer so na enem mestu zbrana vsa gradiva za *Headway* (npr. avdio in video gradiva za učbenik in delovni zvezek, besedila slušnih razumevanj, opombe za učitelje, testi, rešitve itd.),
- *Classroom Presentation Tool*, ki je namenjen uporabi v razredu,
- CD-jev z vsemi gradivi, namenjenimi slušnemu razumevanju.

UČBENIK: SESTAVNI DELI IN USTREZNOST

Učbenik, ki obsega 160 strani, ima grafično ustrezno podobo, saj je večbarven in vsebuje veliko slikovnega gradiva (fotografije, ilustracije). Sestavljen je iz dvanajstih enot (str. 9 do 128) in dodatkov (zapisi vseh besedil, namenjenih slušnemu razumevanju (*Audioscript*) – str. 129–140; razlaga slovnice (*Grammar Reference*) – str. 141–154; dodatna gradiva k posameznim enotam (*Extra materials*) – str. 155–159; seznam nepravilnih glagolov (*Irregular verbs*) in fonetični simboli (*Phonetic symbols*)

– str. 160. Učbeniku je priložena kartica s kodo za dostop do gradiva na spletu (*Online Practice*), ki vključuje dodatne aktivnosti za ponavljanje in utrjevanje predelane snovi v posamezni enoti, naloge za razvijanje bralnega in slušnega razumevanja, govornega sporazumevanja in pisnega sporočanja ter naloge za preverjanje napredka.

Enote so razdeljene na več razdelkov. Vsaka enota se začne z uvodno stranjo, na kateri je predstavljena tematika, ki jo obravnava enota, in sicer s pomočjo slikovnega gradiva in vprašanj, namenjenih razgovoru o témi. Nato sledijo dvostranski razdelki, ki so posvečeni slovnici (*Grammar*), besedišču (*Vocabulary*) in bralnemu razumevanju (*Reading*), ter enostranski razdelki, namenjeni slušnemu razumevanju in govornemu sporazumevanju (*Listening and speaking*), angleščini v vsakodnevni rabi (*Everyday English*) in utrjevanju in razvijanju pisnega sporočanja (*Writing*).

V razdelku z naslovom *Grammar* je slovnica obravnavana sistematično, poudarek je na primerjanju podobnih struktur in na rabi v sobesedilu. Razdelek se začne z okvirčkom z naslovom *Starter*, s pomočjo katerega se uvede slovnično poglavje, obravnavano v posamezni enoti (npr. pomožni glagoli v drugi enoti; pogojni odvisniki v deveti enoti). Nato sledi razdelek, kjer se dijaki seznanjajo s slovnično strukturo s pomočjo krajših besedil, ki jih lahko berejo ali poslušajo, in različnih nalog, namenjenih poslušanju, govorjenju in pisanju, ki jih delajo sami, v parih ali v skupinah. Gre za različne vrste nalog, kot so povezovanje podatkov iz dveh različnih stolpcev, izbiranje pravih odgovorov, dopolnjevanje povedi (npr. z danimi besedami, s pomožnimi in naklonskimi glagoli, s členi, s podatki iz besedila za slušno razumevanje, z lastnimi idejami), tvorjenje povedi z danimi besedami, tvorjenje vprašalnih in nikalnih povedi, odgovarjanje na vprašanja (npr. o prebranem ali poslušanem besedilu, o rabi določenega časa v povedi), pravilna izgovarjava (npr. kratkih oblik). Slovnica je na kratko razložena v okvirčku z naslovom *Grammar spot*, v katerem je tudi navedeno, na kateri strani v razdelku *Grammar Reference* (str. 141–154) je slovnica podrobneje razložena. Dijaki so opozorjeni tudi na dodatne slovnične naloge (*Go online for more grammar practice*), ki jih najdejo na spletu (headwayonline.com).

Razdelek *Vocabulary* je namenjen usvajanju besedišča, ki se ga sistematično uvaja in utrjuje v vseh dvanajstih enotah. Na tej stopnji učenja dijaki razvijajo in bogatijo besedni zaklad ter se učijo kompleksnega izražanja. V tem razdelku najdejo številne naloge z leksikalnimi kolokacijami (npr. s kolokacijami tipa pridevnik in samostalnik, glagol in prislov), protipomenkami, sopomenkami, zloženimi pridevniki in samostalniki, izpeljankami, enakozvočnicami, večbesednimi glagoli, prislovi, frazemi (npr. somatski frazemi), predponami in priponami, predlogi. Če so naloge poleg širjenja besedišča namenjene tudi izboljšanju govornega izražanja, slušnega razumevanja ali pa izboljšanju izgovora, je razdelek poimenovan *Vocabulary and speaking*, *Vocabulary and listening* oz. *Vocabulary and pronunciation* ali *Vocabulary and reading aloud*. Dodatne naloge z besediščem so na voljo tudi na spletu (headwayonline.com), na kar so dijaki opozorjeni.

V razdelku *Reading* najdemo besedila, v katerih se dijaki seznanjajo z novim besediščem, hkrati pa se jih spodbuja, da se pogovarjajo o vprašanih, povezanih s temo, obravnavano v besedilu. Če je pozornost poleg bralnega razumevanja namenjena tudi razvijanju govornega sporazumevanja, ima ta razdelek naslov *Reading and speaking*, če se osredotoča hkrati na bralno in slušno razumevanje, je naslov *Reading and listening* (v peti enoti), če je poudarek na besedišču, je naslov *Reading and vocabulary* (v osmi enoti). Dijake se spodbuja (*Go online to watch a video...*), da si na spletu ogledajo video (npr. v tretji enoti video o zelo drugačnem poklicu; v četrti enoti video o tem, kako poveš dobro zgodbo; v deveti enoti video o danski umetnosti srečnega življenja, poimenovani *hygge*).

V razdelku z naslovom *Listening and speaking*, kjer je slušno razumevanje povezano z razvijanjem govorne spretnosti, dijaki poslušajo posneta besedila, o katerih se nato pogovarjajo, odgovarjajo na vprašanja, povezana s temi besedili, izmenjavajo oz. izražajo mnenja.

V razdelku *Everyday English* dijaki vadijo rabo angleščine v vsakodnevnih situacijah, izražajo svoja stališča, učijo se vljudnostne formulacije, seznanijo se z branjem številke, z rabo vzklikov, s klišeji v pogovoru, z načini opisovanja različnih stvari itd. Dijake se spodbuja, da na spletu poiščejo dodatne naloge za utrjevanje govorne spretnosti (*Go online for more speaking practice*).

Pisnemu sporočanju je namenjen razdelek z naslovom *Writing*, ki ga najdemo na koncu vsake enote. Dijaki se v tem razdelku seznanijo s strukturo oz. organizacijo besedila, v njem pa najdejo tudi vzorčne primere določenih besedil. Naučijo se, kako se opiše neko osebo oz. neki prostor, kako se napiše formalno in neformalno elektronsko sporočilo ter formalno pismo, učijo se popravljati napake, pišejo zgodbe, seznanijo se s prislovi, oziralnimi zaimki in deležniki, ki jih uporabljajo pri pisanju, naučijo se utemljeno zagovarjati prednosti in slabosti česa, pišejo govor in sporočilo na družbenih omrežjih. Dijake se spodbuja, da na spletu poiščejo dodatne naloge za utrjevanje pisnega sporočanja (*Go online for more writing practice*).

V različne razdelke (npr. *Listening and speaking*, *Everyday English*, *Vocabulary*) je vključen okvirček z naslovom *Spoken English*, v katerem so razložene zveze, izrazi ali slovnične strukture, ki se uporabljajo v vsakodnevni komunikaciji (npr. kako poudarimo določeno informacijo v povedi s spreminjanjem vrstnega reda besed v prvi enoti; kako izražamo (ne)strinjanje z intonacijo v četrti enoti; raba *have got to* v peti enoti; raba prislova *pretty* v osmi enoti; različni pomeni prislova *just* v deveti enoti).

V dodatku so na str. 129 do 140 zapisana vsa besedila, ki so namenjena slušnemu razumevanju. Sledi razdelek z naslovom *Grammar Reference* (str. 141 do 154), kjer so na razumljiv, jasen in preprost način razložena slovnična pravila, ki so tudi ponazorjena s primeri rabe. V *Headway Intermediate*, 5. izdaja, so obravnavana naslednja slovnična poglavja: vprašalne povedi z *what/which* + samostalnik, *whose*, *how* + pridevnik, *how many/much*, *what...like?*, *how...?*; *do*, *be* in *have* kot pomožni

in polnopomenski glagoli; časi (*present simple, present continuous, past simple, past continuous, past perfect, present perfect, present perfect continuous, will future, going to future*); prislovi pogostnosti; stanjski glagoli; trpnik; *used to* + nedoločnik; *have to* + nedoločnik in *have got to* + nedoločnik; naklonski glagoli *can, could, may, might, will, would, shall, should, must, ought to* ter *be allowed to*; nedoločnik in glagolnik; prihodnji pogojniki, sedanji pogojniki, pretekli pogojniki; *modal past perfect*; oziralni odvisniki; sedanji in pretekli deležniki; členi; svojilni zaimki; *all in every*; povratni zaimki; *each other*; odvisni govor. V dodatku najdemo tudi dodatna gradiva (*Extra material*) za utrjevanje bralnega in slušnega razumevanja ter govornega sporazumevanja. Na koncu dodatka so na str. 160 seznam nepravilnih glagolov (*Irregular verbs*) in fonetični simboli, uporabljeni v zapisu izgovarjave (*Phonetic symbols*).

Če povzamemo, je treba v zaključku opisa učbenika *Headway Intermediate*, 5. izdaja, še enkrat poudariti, da so v učbenik vključene teme, ki jih najdemo tudi v drugih podobnih učbenikih, namenjenih temu nivoju znanja (npr. opisovanje samega sebe, drugih ljudi, stvari in krajev; seznanjanje z drugimi jeziki, izkušnje z učenjem tujega jezika, življenje v večjezični družini; delo in služba, plačilo, usklajevanje službe in zasebnega življenja; književnost in pripovedovanje zgodb; ustrezno in neustrezno vedenje v različnih situacijah, različna pravila o tem, kaj je prav in kaj narobe; nadarjeni ljudje in njihovi dosežki; obdobje otroštva in odraščanja; prihodnost, vpliv umetne inteligence in robotov na ljudi; medsebojni odnosi v družbi; neverjetne, a resnične zgodbe; vpliv digitalizacije, digitalni mediji, komunikacija in animacija; sanjska služba, neverjetni dosežki posameznikov. V besedilih pri posamezni enoti se pojavljajo slovnične strukture, ki se jih v določeni enoti obravnava, tako da se dijaki seznanijo s tem, kako se slovnica uporablja v dejanskem sobesedilu. Prav tako je treba še enkrat omeniti dejstvo, da je v učbeniku pozornost namenjena vsem štirim veščinam, to je slušnemu in bralnemu razumevanju kot tudi govornemu sporazumevanju in pisnemu sporočanju.

DELOVNI ZVEZEK

Delovni zvezek obsega 95 strani, je črno-bel, natisnjen v dveh stolpcih in vključuje tudi slikovno gradivo (fotografije, ilustracije). Besedila, namenjena slušnemu razumevanju, so dostopna na spletu (headwayonline.com).

Naslovi posameznih razdelkov se ujemajo z naslovi razdelkov v učbeniku (*Grammar, Vocabulary, Everyday English*) in imajo ustrezno grafično podobo, tako da je razvidno, kaj posamezne naloge obravnavajo. Delovni zvezek predstavlja ustrezno dopolnilo učbeniku. V delovnem zvezku dijaki s pomočjo številnih nalog, ki jih uvajajo preprosto napisana in jasna navodila, utrjujejo slovnico in besedišče, predelano v učbeniku, v njem najdemo še dodatne naloge za slušno in bralno razumevanje. Dijaki so opozorjeni tudi na dodatne naloge na spletu (*Go online for more skills and language practice*) ter na naloge na spletu, s pomočjo katerih spremljajo svoj napredek (*Go*

online to check your progress). V dodatku najdemo na str. 84 do 92 rešitve vseh nalog v delovnem zvezku (*Answer key*), na str. 93 je seznam nepravilnih glagolov (*Irregular verbs*), na str. 94 glagolski vzorci (*Verb patterns*), na str. 95 pa fonetični simboli (*Phonetic symbols*) in dodatna gradiva (*Extra material*).

PRIROČNIK ZA UČITELJE

Priročnik za učitelje je v črno-beli tehniki z izjemo naslovov razdelkov (npr. *Grammar, Vocabulary, Everyday English, Answers and audiscript, Suggested answers* itd.), ki so natisnjeni modro, v modrih okvirčkih pa so tudi naslovi, kot so *Suggestions, Extra idea*, oz. besedila s podrobnejšimi podatki o določenem besedilu, slovnici, pogovorni angleščini. Pod naslovom *Suggestions* najdemo predloge za dodatne aktivnosti, pod naslovom *Extra idea* pa dodatne ideje za delo v razredu.

V uvodnem delu je opisana zgradba učbenika, delovnega zvezka, priročnika za učitelje in *Headway Online*, ki je namenjen tako dijakom kot učiteljem. S pomočjo *Headway Online Practice* lahko dijaki ponovijo vsako enoto v učbeniku, ponovno naredijo vse naloge iz učbenika, gledajo videe, nadgrajujejo znanje z dodatnimi nalogami, preverjajo svoj napredek, se spopadajo z dodatnimi izzivi. Učitelji lahko dostopajo do *Teacher's Resource Centre* v *Online Practice* (kartica s kodo za dostop je priložena priročniku za učitelje), kjer imajo dostop do istih virov kot dijaki, poleg tega pa lahko spremljajo delo in napredek dijakov ter število točk, ki so jih dobili pri posamezni nalogi ali testu. *Teacher's Resource Centre* vključuje vsa besedila za slušno razumevanje v učbeniku in delovnem zvezku, videe, rešitve, napotke za učitelje, dejavnosti, ki jih je moč kopirati, ter teste. V uvodnem delu priročnika za učitelje so predstavljeni tudi vsi sestavni deli učbeniškega kompleta, novosti pete izdaje *Headwayja*, izjave učiteljev, zakaj zaupajo *Headwayju*, navedena je vsebina učbenika ter cilji, na kratko je predstavljenih nekaj knjig, s katerimi si učitelji lahko pomagajo pri poučevanju.

Na začetku vsake enote v priročniku za učitelje je kratka predstavitev enote (*Introduction to the unit*), predstavljeni so cilji po posameznih razdelkih (npr. *Grammar, Vocabulary, Everyday English*). V priročniku za učitelje so poleg podrobnih metodoloških napotkov, ki pomagajo učiteljem pri izpeljavi učne enote, navedeni tudi predlogi, kako je možno izvesti določeno nalogo, učitelji najdejo predloge za dodatne dejavnosti oz. dodatne ideje, ki omogočajo večjo fleksibilnost. Del priročnika za učitelje so tudi rešitve vseh nalog v učbeniku. Na str. 164 do 240 najdemo dodatne aktivnosti, ki jih je moč fotokopirati.

SKLEPNE UGOTOVITVE

Učbeniški komplet *Headway Intermediate*, 5. izdaja, je zastavljen tako, da dosega vzgojno-izobraževalne cilje in standarde znanja, ki so opredeljeni v učnem načrtu oz. katalogu znanja za angleščino in ustrezajo stopnji znanja in starosti dijakov, ki jim je ta učbeniški komplet namenjen. S pomočjo tega učbeniškega kompleta dijaki nadgrajujejo že pridobljeno jezikovno in zunajjezikovno znanje ter izboljšujejo bralno in slušno razumevanje besedil v tujem jeziku ter govorno sporazumevanje in pisno sporočanje, vse štiri veščine pa so vključene tako, da tvorijo smiselno celoto. Besedišče je vedno predstavljeno v sobesedilu in ne le kot seznam posameznih besed, kar omogoča razumevanje pravilne rabe besede v sobesedilu. Prav tako je vzpostavljena povezava med besediščem, slovnico in pomembnim ciljem učenja tujega jezika, to je komunikacijo. Vsebina učbeniškega kompleta je ustrezno didaktično-metodično organizirana, prav tako pa je ustrezna tudi likovna ter grafična oprema, ki podpira poučevanje in učenje. Učbeniški komplet *Headway Intermediate*, 5. izdaja, ustreza vsem omenjenim jezikovnim in jezikoslovnim kriterijem in je zato primeren za pouk angleščine kot prvi tuji jezik v 1. in 2. letniku gimnazijskega izobraževanja, kot prvi tuji jezik v 3. in 4. letniku srednje tehniškega in strokovnega izobraževanja in kot drugi tuji jezik v 3. in 4. letniku gimnazijskega izobraževanja.

izr. prof. dr. Alenka Vrbc